

Franco no ha mort

El meu amic Joan Pinyol fa anys que pugna per recuperar les despulles del seu avi. L'avi del Joan, mort al final de la guerra en un camp de presoners de Lleida, va ser exhumat al cap dels anys de la fossa on era enterrat i dut al Valle de los Caídos per, com tants altres cadàvers d'un i altre bàndol, alimentar aquell mausoleu de l'horror feixista i, al cap del temps, acompanyar el propi botxí, que estava destinat a morir al llit. El meu amic ha remogut cel i terra per treure el seu avi del Valle de los Caídos. Ha promogut i protagonitzat documentals i entrevistes en tota mena de mitjans, ha aconseguit que l'Ajuntament del seu poble, Capellades, reclami les despulles del seu avi per acord del ple municipal i, des de fa molts anys, ha mantingut viva una campanya incansable que podria resumir-se amb el títol del documental *Avi, et trauré d'aquí*, que fa temps va passar-se a TV3 en l'espai *Sense ficció*. De moment, però, no se n'ha sortit.

De moment, l'únic que sembla que es mourà del Valle de los Caídos és el cadàver del dictador, que, en una mostra palpable de cinisme institucional, ha estat rebent, al llarg de gairebé quaranta-cinc anys, honors d'heroi nacional, en una de les demostracions més clares que la transició espanyola no ha tingut

res d'exemplar. Una democràcia que manté, al llarg de quasi mig segle, el dictador feixista en un lloc emblemàtic que ha servit, i serveix, com a punt de peregrinació per als nostàlgics del règim no pot considerar-se, ni de bon tros, una democràcia modèlica. En quin altre país occidental, civilitzat i democràtic ho haurien permès?

Ara que, mig obligat per les circumstàncies, i encara amb reserves, el govern socialista es planteja el trasllat de Franco a un altre indret, no puc imaginar-me que les seves despulles facin cap a l'Almudena enmig de salves militars i honors de cap d'estat, tal com demana la família. Trobo al·lucinant que aquesta possibilitat ni tan sols arribi a plantejar-se.

Les ferides que va obrir la guerra fa 80 anys no s'han tancat mai, se les ha volgut dissimular a base de matussers embenatges d'oblit, però només es poden curar amb injeccions de memòria, assumpció de responsabilitats i restitució dels autèntics valors de la democràcia.

És clar que, d'un estat que manté empresonades o a l'exili, tractant-les de colpistes, persones de contrastat tarannà democràtic, mentre permet actes de la policia o de la Guardia Civil amb la participació del colpista Tejero o del torturador Billy el Niño; d'un estat que persegueix músics i actors per criticar la monarquia o blasfemar en públic; d'un estat que (manant la dreta i manant l'esquerra) ha estat incapaç de qüestionar un mausoleu feixista... D'un estat així no ens hauria de sorprendre res

